

הנה"ח וחשובים מסחריים

סמסטר א' תש"ע

מועד ב'

מועד הבחינה : יום שישי 26.2.10 שעה 08:30
משך הבחינה : שלוש שעות (לא תינתן הארכה)
מסי' עמודים : 6 עמודים
חומר עזר : מחשבון כיס (ללא יכולת זיכרון פנימי).

Q-56

הנחיות:

- יש לצרף הסברים וחשובי עזר מפורטים.
הציון יתפזר בין המרכיבים השונים של הפתרון וייתייחס לא רק לתוצאה הסופית של כל מרכיב ומרכיב, אלא גם – ובעיקר – לדרך החישוב שלו.
- במידה ונתוני השאלות אינם חד-משמעיים, או במידה ואינך יודע/ת לחשב חלק מהנתונים הנדרשים, ניתן להניח הנחה סבירה כלשהי לגבי הנתונים החסרים, לציין אותה באופן ברור ולהסתמך עליה בהמשך הפתרון.
- יש לעגל סכומים כספיים לשקל הקרוב.
- יש לעגל אחוזים עד לשתי ספרות אחרי הנקודה.

ב ה צ ל ח ה !

חברת "הטווס בע"מ" (להלן "החברה") הינה חברה מסחרית המייבאת צבעים מיוחדים לציור ומשווקת אותם לחנויות אומנות ברחבי הארץ. החברה הוקמה ביום 1 ביולי 2007 כחברה פרטית וכעבור שנה הונפקו מניותיה בבורסה והיא הפכה לחברה ציבורית.

להלן מובאים נתונים לגבי כל תנועות המזומן של החברה במהלך שנת 2009 (בש"ח):

7,770,000	תקבולים מלקוחות
(4,440,000)	תשלומים לספקים
(2,080,000)	תשלומי שכר לעובדים
(432,000)	תשלומים לתחזוקת המבנה
(200,000)	תשלומים למס הכנסה
190,000	תקבולים ממכירת רכוש קבוע
(1,400,000)	תשלומים לרכישת רכוש קבוע
(316,557)	תשלומים בגין הלוואות לז"א
927,904	תקבולים מהנפקת אגרות חוב
(64,953)	תשלומי הוצאות הנפקה
(400,000)	תשלומי דיבידנד

להלן מובאים גם נתונים חלקיים ממאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2008 (בש"ח):

1,800,000	חייבים אחרים
900,000	מלאי
520,000	רכוש קבוע (בניכוי פחת שנצבר)
(600,000)	ספקים
(560,000)	זכאים אחרים

להלן מובאים גם נתונים חלקיים מתוך דוח רווח והפסד של החברה לשנת 2009 (בש"ח):

14,000	רווח הון
--------	----------

עליכם להשיב על שאלות 1-4 המובאות להלן ומתייחסות לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009. למרות שמתקיים רצף ענייני בין השאלות השונות, הרי שהשאלות בלתי תלויות זו בזו וניתן להשיב עליהן בכל סדר שהוא.

שאלה 1 (25 נקודות)

המלאי של החברה לתחילת שנת 2009 כלל 2,400 ליטר צבע שיובא מספקים בספרד. במחצית הראשונה של שנת 2009, החברה יבאה מלאי של 900 ליטר צבע בכל חודש, כפי שנהגה לעשות גם בשנת 2008. בתחילת חודש יולי 2009 החברה חזרה לשוק המוסדות ללימודי אמנות ובעקבות כך הגבירה את היקפי היבוא ורכשה מהספקים 1,000 ליטר צבע בכל חודש. בחודשים הראשונים של שנת 2009 עלות הרכישה של ליטר אחד של צבע עמדה על סכום של 400 ש"ח, אולם בשל עליה במחירי הקפה בעולם חלה התייקרות של 40 ש"ח בעלות הרכישה של ליטר צבע בתחילת חודש אפריל 2009 והתייקרות נוספת של 20 ש"ח לליטר צבע בתחילת חודש נובמבר 2009. החברה משתמשת בשיטת הממוצע הנע להערכת מלאי הצבעים והיא מנהלת את המלאי בשיטת המלאי התקופתי.

החברה מכרה ללקוחותיה 10,800 ליטר צבע במהלך שנת 2009. לאורך כל שנת 2008 וגם במחצית הראשונה של שנת 2009, החברה שמרה על היקף מכירות חודשי אחיד וכל מכירותיה התבצעו מול חנויות אומנות. בתחילת חודש יולי 2009 חזרה החברה לשוק של המוסדות ללימודי אמנות ברחבי הארץ. כתוצאה מכך, היקף המכירות החודשי עלה בשיעור של 25% והוא נותר אחיד עד לסוף שנת 2009. העלייה בהיקף המכירות במחצית השנייה של שנת 2009 מיוחסת כולה למכירות למוסדות ללימודי אומנות. החברה ספגה את ההתייקרויות שחלו בעלות התשומות ושמרה לאורך שנת 2009 על אותו מחיר מכירה שהיה נהוג בשנת 2008 לליטר צבע. מכירות הצבע לחנויות האומנות מתבצעות באשראי של חודש אחד. מכירות הצבע למוסדות ללימודי אומנות החברה מתבצעות באותו מחיר אך באשראי ארוך יותר ובשני תשלומים זהים, כשהתשלום הראשון מתבצע חודש לאחר מסירת הצבע ללקוח ואילו התשלום השני מתבצע כעבור חודשיים ממועד המסירה. החברה נוהגת ליצור הפרשה לחובות מסופקים רק בגין חובות של לקוחות שצברו פיגור בתשלום של למעלה משלושה חודשים. עד לסוף שנת 2008 לא היו לחברה קשיים בגביית חובות. במהלך שנת 2009 כל חובות הלקוחות שולמו במועד, למעט חוב בסך 48,000 ש"ח של חנות שרכשה צבע בחודש פברואר 2009 ולא פרעה את חובה עד לסוף שנת 2009.

נדרש – רשמו את כל פקודות היומן הקשורות ליתרות המלאי, הלקוחות והספקים בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את יתרות המלאי, הלקוחות (בניכוי הפרשה לחובות מסופקים) והספקים כפי שתוצגנה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009. מצאו את סכומם של סעיפי המכירות ועלות המכר כפי שיוצגו בדוח רווח והפסד של החברה לשנת 2009. חשבו את שיעור הריבית האפקטיבית הגלום בעסקאות המכירה למוסדות ללימודי אומנות בהנחה שהמחיר בעסקאות המכירה לחנויות האומנות משקף ריבית אפקטיבית בשיעור של 1% לחודש.

שאלה 2 (25 נקודות)

יתרת החייבים האחרים המופיעה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2008 כוללת רק הוצאות שכר דירה ששולמו מראש. עם הקמתה, ביום 1 ביולי 2007, שכרה החברה מבנה משרדים המשמש לפעילותה ושילמה לבעל הנכס את דמי השכירות לשלוש שנים מראש. החברה נושאת גם בעלויות תחזוקה (ארנונה, מים, חשמל וכו') של המבנה המשולמות בסוף כל חודש. הנהלת החברה מייחסת 40% משטח מבנה המשרדים ומהציווד הנמצא בו לפעילות השיווק ואילו היתרה מיוחסת לפעילות ההנהלה ואנשי המנהלה.

באמצע שנת 2010, לקראת חידוש חוזה השכירות של מבנה המשרדים לשלוש שנים נוספות, הציע בעל הנכס לחברה לחדש את חוזה השכירות באחת משתי אפשרויות. האפשרות האחת הינה להשאיר את דמי שכירות באותו סכום ולשלם מיד עם חידוש החוזה לשלוש שנים מראש. האפשרות השנייה הינה להעלות את דמי השכירות החודשיים ב 20% ולשלם בסוף כל חודש.

יתרת הזכאים האחרים המופיעה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2008 כוללת דיבידנד שהחברה התחייבה לשלם לבעלי המניות ביום 1 בפברואר 2009 (והינו למעשה הדיבידנד היחיד ששולם בשנת 2009) וכן הוצאות שכר עבודה שטרם שולמו לעובדים. החברה משלמת לעובדיה את שכר העבודה של כל חודש ביום הראשון של החודש העוקב. ביום 1 באוגוסט 2009 נוספו שני עובדים חדשים למצבת העובדים של החברה, אשר עד אז נשארה קבועה ממועד ההקמה של החברה. באותו יום גם עדכנה החברה לראשונה את שכר העובדים הוותיקים. מחצית מהוצאות השכר של החברה מיוחסת לפעילות השיווק ואילו היתרה מיוחסת לפעילות ההנהלה ואנשי המנהלה.

בדרש – רשמו את כל פקודות היומן הקשורות להוצאות שכר הדירה והתחזוקה של מבנה המשרדים ולהוצאות שכר העבודה בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את יתרות הוצאות שכ"ד מראש והוצאות שכ"ע לשלם במאזני החברה ליום 31 בדצמבר 2009. מצאו את סכומן של הוצאות שכר הדירה והתחזוקה של מבנה המשרדים וכן את סכום הוצאות שכר העבודה לשנת 2009 וחשבו איזה חלק מתוכן יסווג לסעיף הוצאות המכירה ואיזה חלק מתוכן יסווג לסעיף הוצאות הנהלה וכלליות בדוח רווח והפסד לשנת 2009. בהתבסס על ההצעות שהעלה בעל מבנה המשרדים לקראת חידוש חוזה השכירות של המבנה באמצע שנת 2010, ובהנחה שמחיר ההון של החברה הינו 1% בחודש, הציעו להנהלת החברה את הדרך הזולה ביותר לחדש את חוזה השכירות.

שאלה 3 (25 נקודות)

יתרת הרכוש הקבוע של החברה ליום 31 בדצמבר 2008 מוצגת בניכוי פחת שנצבר והיא כוללת את העלות המופחתת של ארבעה טנדרים זהים שנרכשו במועד הקמת החברה ביום 1 ביולי 2007 ומשמשים אותה להובלת הסחורה ללקוחות וכן של מכונית המשמשת את מנכ"ל החברה שנרכשה ביום 1 בינואר 2008.

במחצית השניה של שנת 2009, בעקבות ההרחבה בהיקפי הפעילות שלה, נדרשה החברה להחלפה של שניים מהטנדרים שברשותה בשתי משאיות. החברה החליטה למכור את שניים מהטנדרים שבבעלותה, אך התלבטה האם לרכוש שתי משאיות חדשות במקומם או שתי משאיות משומשות. עלות משאית משומשת הינה מחצית מעלות משאית חדשה. משאית משומשת צפויה לשמש את החברה במשך חמש שנים בלבד ללא ערך גרט. לעומת זאת, משאית חדשה צפויה לשמש את החברה במשך עשר שנים ללא ערך גרט. החברה מעריכה שעלויות התחזוקה של משאיות משני הסוגים צפויות להיות דומות. לבסוף, החליטה הנהלת החברה לרכוש שתי משאיות חדשות ושילמה תמורתן במזומן. ביום 1 באוקטובר 2009, החברה מכרה שניים מהטנדרים שברשותה ורכשה במקומם שתי משאיות חדשות להובלת סחורות.

החברה מציגה בספרים את הרכוש הקבוע שבבעלותה על בסיס עלותו ההיסטורית, כשעלות המכונית מופחתת בשיטת סכום ספרות השנים היורד על פני ארבע שנים עם ערך גרט של 30% מהעלות המקורית, עלות הטנדרים מופחתת בקו ישר על פני חמש שנים ללא ערך גרט, ואילו עלות המשאיות מופחתת בקו ישר על פני עשר שנים ללא ערך גרט.

נדרש – מצאו את עלותם המקורית של המכונית, כל אחד מהטנדרים וכל אחת מהמשאיות. רשמו את כל פקודות היומן הקשורות לרכוש הקבוע בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את יתרות הרכוש הקבוע במאזני החברה ליום 31 בדצמבר 2009. מצאו את סכומן של הוצאות הפחת לשנת 2009 וחשבו איזה חלק מתוכן יסווג לסעיף הוצאות המכירה ואיזה חלק מתוכם יסווג לסעיף הוצאות הנהלה וכלליות בדוח רווח והפסד לשנת 2009. חוו דעתכם על ההחלטה של הנהלת החברה להעדיף רכישה של שתי משאיות חדשות על פני רכישה של שתי משאיות משומשות.

שאלה 4 (25 נקודות)

ביום 1 בינואר 2008, החברה לקחה הלוואה מבנק לחמש שנים. ההלוואה אינה צמודה וגרשאת ריבית שנתית בשיעור של 10%. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומים שנתיים זהים (שכל אחד מהם כולל מרכיב קרן ומרכיב ריבית) המושלמים בסוף כל שנה כשהתשלום הראשון הוא ליום 31 בדצמבר 2008. מלבד הלוואה זו, לא לקחה החברה הלוואות בנקאיות נוספות.

ביום 31 בדצמבר 2009, בעקבות ההרחבה בהיקפי הפעילות שלה, החברה הנפיקה לראשונה אגרות חוב לציבור המשקיעים בבורסה בתל אביב בערך נקוב של 1,000,000 ש"ח. אגרות החוב שהונפקו מבטיחות למשקיעים תשלום בגובה 10% מערכן הנקוב בסוף כל שנה במשך חמש שנים ממועד ההנפקה ותשלום נוסף בגובה כל הערך הנקוב של אגרות החוב בתום השנה החמישית. הנפקת אגרות החוב לציבור היתה כרוכה בעלויות שונות ששולמו במזומן (שכר טרחה ליועצים ואגרות שונות) בגובה 7% מהסכום שגויס בהנפקה.

נדרש – מצאו את קרן ההלוואה הבנקאית שלקחה החברה ביום 1 בינואר 2008 ובנו את לוח הסילוקין שלה. רשמו את כל פקודות היומן הקשורות להלוואה בספרי החברה לשנת 2009, וכן חשבו את יתרת ההלוואה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009 ואת הוצאות הריבית שירשמו בגינה בדות רווח והפסד של החברה לשנת 2009. מצאו את שיעור התשואה השנתי שנדרש על ידי המשקיעים שרכשו את אגרות החוב במועד הנפקתן, וכן מצאו את הריבית האפקטיבית השנתית שגלומה בגיוס ההון בהנפקת אגרות החוב לציבור מנקודת ראותה של החברה המנפיקה (בהתחשב, בין היתר, בעלויות ההנפקה). בנוסף, חשבו את יתרת אגרות החוב במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009.

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

פנינה

הנה"ח וחישובים מסחריים

סמסטר א' תש"ע

מועד ב'

יום שישי 26.2.10 שעה 08:30	מועד הבחינה:
שלוש שעות (לא תינתן הארכה)	משך הבחינה:
6 עמודים	מס' עמודים:
מחשבון כיס (ללא יכולת זיכרון פנימי).	חומר עזר:

פקודות יומן

<u>זכות</u>	<u>חובה</u>		
		קניית	
	4,948,000	קניית	
4,948,000		ספקים	
		תשלומים לספקים	
	4,440,000	ספקים	
4,440,000		מזומן	
		מכירות	
	7,992,000	לקוחות	
7,992,000		מכירות	
		תקבולים מלקוחות	
	7,770,000	מזומן	
7,770,000		לקוחות	
		ירידת ערך לקוחות	
	48,000	הוצאות חומ"ס	
48,000		לקוחות - הפרשה לחומ"ס	
		עלות המכר	
	4,576,696	עלות המכר	
4,948,000		קניית	
900,000		מלאי	
	1,271,304	מלאי	

יתרות מאזניות ליום 31 בדצמבר 2009

766,000	לקוחות נטו
1,271,304	מלאי
(1,108,000)	ספקים

יתרות תוצאתיות לשנת 2009

7,992,000	מכירות
(4,576,696)	עלות המכר

היקף מכירות בליטרים

800 ינואר עד יוני

1000 יולי עד דצמבר

740 מחיר מכירה לליטר

עלות לליטר

כמות

375 2400 מלאי פתיחה

400 2700 ינואר-מרץ

440 6700 אפריל-אוקטובר

460 2000 נובמבר-דצמבר

424 עלות ממוצעת

ריבית אפקטיבית חודשית הגלומה בעסקת האשראי למוסדות

מתוך עסקת האשראי לחנויות - היחס בין מחיר אשראי למחיר מזומן
 היחס בין מחיר האשראי למוסדות לבין מחיר מזומן
 כיוון שבשתי עסקאות האשראי יש מחיר זהה, הרי שהיחסים הנ"ל זהים
 לכן מקבלים את המשוואה הריבועית
 פתרון המשוואה

$$1.01$$

$$0.5 \cdot (1+r)^2 + 0.5 \cdot (1+r)$$

$$0.5 \cdot (1+r)^2 + 0.5 \cdot (1+r) = 1.01$$

$$0.67\%$$

$$1$$

$$3$$

$$(0.02)$$

$$9.08$$

$$3.01$$

$$0.01$$

$$0.007$$

$$3*900*400+3*900*440+4*1000*440+2*1000*460=$$

$$10800*740=$$

$$10800*424=$$

$$(1000+200*0.5)*740-48000=$$